

Llorenç Vidal

PRIMERES POESIES

Selecció de poemes dels aplecs
"El cant de la balalaika" (1958),
"5 meditacions existencials" (1959),
"Insania Terrae" (1962) i
"Talaiot del vent" (1965 i 1972)

**PUBLICACIÓ ANNEXA ALS ANTICS
QUADERNS LITERARIS PONENT**
Edició en ebook, 2019

Edició d'autor

Edicions en paper:

El cant de la balalaika (1958),
5 meditacions existencials (1959),
Insania Terrae (1962),
Talaiot del vent (1965 i 1972)

ANTOLOGIA DE PRIMERES POESIES

E-BOOK. Edició en PDF
PUBLICACIÓ ANNEXA ALS ANTICS
QUADERNS LITERARIS PONENT, 2019

Vinyeta de la portada:

I sobre els abismes del mar avançant...,
oli d' *Eulogio Díaz del Corral*
inspirat en el poema *Cançó dels pins* de *Joan Alcover*

PRESENTACIÓ

Amics, coneguts i inclús alguns desconeguts em demanen sovint on poden trobar els meus primers aplecs: "*El cant de la balalaika*" (1958), "*5 meditacions existencials*" (1959), "*Insania Terrae*" (1962) i "*Talaiot del vent*" (1965 i 1972 augmentada). Com que estan totalment esgotats de fa molts d'anys, jo els remetia a la "*2012: Antologia Poètica*", avui també exhaurida i per ara de difícil reimpressió. Per aquest motiu he pensat recollir una selecció de poemes dels quatre, amb els seus encerts i els seus desencerts, de tot hi ha a la vinya del Senyor, en un volum, molt irregular i molt dispar ja que són irregulars i dispers els poemaris d'on precedeixen i que van des de l'exotisme i l'al·lucinant surrealisme oníric de "*El cant de la balalaika*" i de les "*5 meditacions existencials*", que tant varen escandalitzar als convencionals cenacles literaris mallorquins de finals dels anys 50, passant per l'historicisme de l'"*Insania Terrae*", fins al despertar d'uns nous horitzons del "*Talaiot del vent*" que, sense abandonar els elements surrealistes i onírics, que son una constant de la meua poesia, marca l'inici de l'evolució de la meua producció poètica posterior: "*Estels filants*", "*Petits poemes*", etc. Per fidelitat a mi mateix i als originals, he mantengut la mescladissa espontània i no sistemàtica de formes literàries i de formes dialectals pròpia del meu estil, he conservat escrupolosament les llibertats poètiques, la flexió verbal illenca i molts de modismes col·loquials, amb els quals, enamorat com som de la llengua viva, m'agrada esquitxar la meua poesia i la meua prosa, he inclòs tres referències bíbliques i he actualitzat qualche text i corregit alguns errors i lapsus observats a edicions anteriors, així com prescindit d'alguns poemes poc significatius.

Vet aquí el per què d'aquesta atrevida i arriscada antologia de *Primeres Poesies*, escrites fa més o manco mig segle en una situació molt diferent de l'actual i que ara teniu davant.

S'inclou un apèndix de cinc poemes d'aquesta mateixa etapa, una etapa ja superada, que no formen part dels aplecs anteriors i que foren publicats als llibres col·lectius que s'indica a peu de pàgina de cadascun.

Amic lector, conegut o desconegut, t'agradi o no t'agradi el meu estil i estiguis o no d'acord amb la meua poesia, Salut i Pau!

Llorenç Vidal

Tànger, estiu de 2019

TAULA

Presentació.....	pàg. 3
El cant de la balalaika.....	pàg. 5
5 meditacions existencials.....	pàg. 19
Insania Terrae.....	pàg. 25
Talaiot del vent.....	pàg. 49
Apèndix.....	pàg. 75

Llorenç Vidal i Vidal

EL CANT DE LA BALALAIKA

Versió restaurada i definitiva

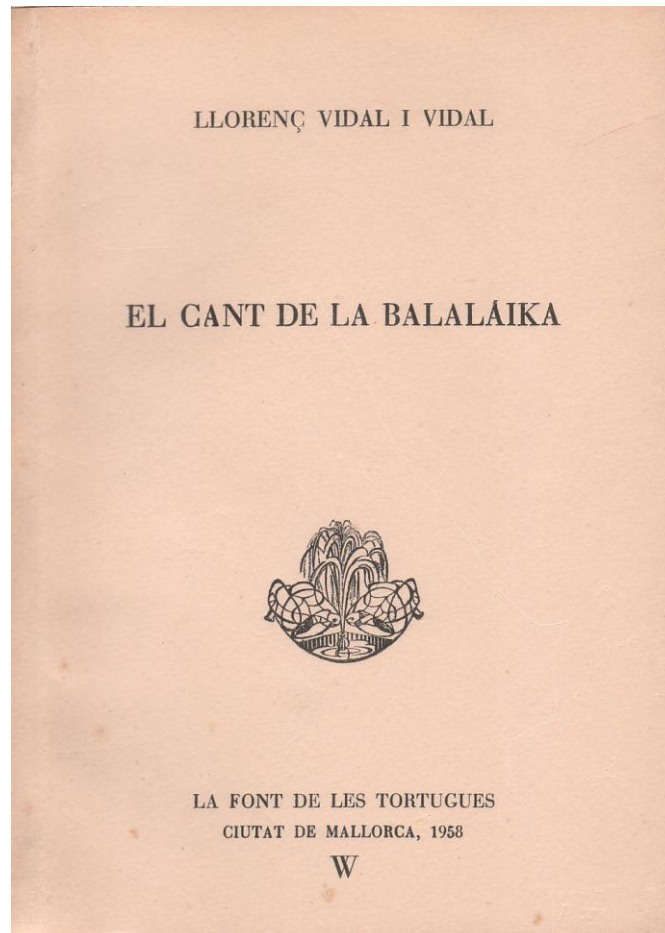
Edició en paper:

**LA FONT DE LES TORTUGUES
CIUTAT DE MALLORCA, 1958**

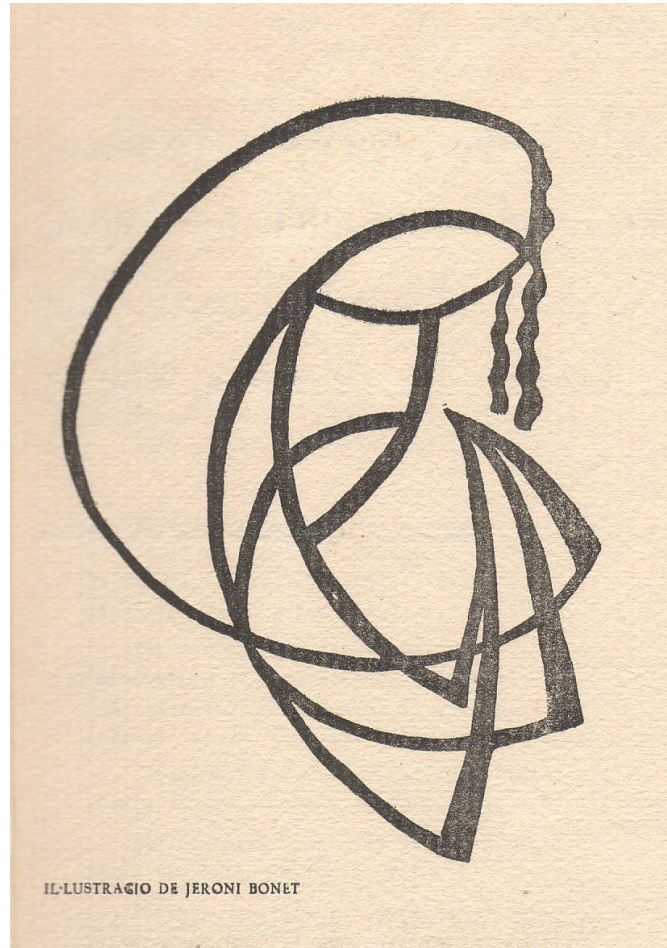
W

Selecció i edició en ebook:

**PRIMERES POESIES
PUBLICACIÓ ANNEXA ALS ANTICS
QUADERNS LITERARIS PONENT, 2019**

Portada
Vinyeta de Joan Gibert:
Logo de la col·lecció "La Font de les Tortugues"

Frontispici per Jeroni Bonet (Santanyí)

**ODA CONTRA LA LLUM
PER COMENÇAR UN LLIBRE
INSPIRAT PER LA LLUM**

He doblegat la sang contra la sang
en el meu pas estúpid de miratges.
Jo sé l'amor, perquè és l'amor l'amor.
Jo sé el solpàs, perquè és la veu de l'alba.

He doblegat la veu contra la veu.
He doblegat el cant al cant de gràcia.
I he esqueixat la fatiga en el meu plant
i he provat de dir mots purs, com *nosaltres*.

En contra l'odi, l'odi dels teus ulls.
Contra la guerra, carn, desig i parla.

He doblegat la fe dels meus soldats,
febles de fang, inútils de metralla.

No tenc res més que burla en el meu cor
no hi tenc res més que un àrid cor salvatge.

A HOKUSAI

Entorn de quin silenci i quins pinzells,
Hokusai, enllaçàreu la paraula?
Vengué d'abril la pluja i al gipó
japonès el sembràreu de paisatges.

No sé, mediterrani dels toriis,
quin vel de nard, glaçat us a l'estampa;
però sí que als esquemes del volcà
moríreu decorat d'argila i laques.

L'expressió emotiva i el segell
us fan blau en els ulls de porcellana
i esguardau, mariner pel mar nipó,
un estuc de colors policromades.

No sé el vol que tendria en el meu pas
vostre front incrustat a la ceràmica,
però sí que en el vol del vol novell
us hi entona, Hokusai, un véll de nacre.

JOAN DE YEPES

La veu teniu de gladiols d'Holanda,
de sucre candi els vostres muscles són.
Carmelità carisma brolla i vessa
per vostres mans de nacre i vostre front.
Pujau l'amor, d'amor en flama viva,
de nit, la font, haveu la nit, pastor,
i engabiau la saborosa parla
al vall dels cedres verds tornats tardor
i, quan tengueu l'enyorament als membres,
petjau les prades amb els calzes bords.

A SANT JORDI

Ningú s'oblida, Jordi, de tu, Jordi,
mapa ros d'ulls blavíssims i carn blanca.
Ni els amants, ni la terra, ni la pluja,
ni el vent de vena deixa ta carn blanca.
Ningú, Jordi, ningú, ni la mar dura,
oblidarà un sol dia ta carn blanca.
I sempre els parallamps del dia: braços,
tendran dins ells el pols de ta carn blanca.
Ros cavaller, la blava veu de l'opi,
llunyana, crida cercles de carn blanca.
Ningú incendia, amics de Capadòcia,
camises velles plenes de carn blanca
i en el blasó morat de les Mallorques
la sang de Palestina es fa carn blanca.
Ningú s'oblida, Jordi, de tu, Jordi,
mapa ros d'ulls blavíssims i carn blanca.
Peixos verds cantussegen les gavelles
que l'advent ha filat de ta carn blanca
i llavors d'estridències ferides
fan concèntrica l'herba i ta carn blanca.
Obscur és tot i al temple del migdia:
ta carn blanca, ta carn blanca, ta carn blanca.

EL MATÍ

Digau-me del matí si és cel o rosa,
 si porta per ses venes verd oratge
 del mar. Parlau-me d'or del dia pulcre,
 de llums marines, glauc ferit d'albades
 velles, d'atlants romàntics sempre estèrils.
 Veniu, portau-me púrpura de malva,
 mestrals corcats, ponents i camps llegítims,
 veniu, veniu lluint racons de saba,
 tornau-vos hores fredes, gosau dir-me:
 matí, matí, vaixell de les entranyes.
 Els alambins rompeu. Llavors, el dia.
 I les hormones. Goig. Mirall. Besau-me.
 No sé el nom gris, l'atzur que el cel vos deixa:
 però veniu, veniu, corcors germanes.
 Així volgueu-me amic, volgueu-me nuvi
 i en l'alegria, estigma nou: paraula,
 perquè us estimi sempre, sempre: vida,
 perquè d'antuvi us digui: amants, mirau-me.
 I als horitzons malalts de les pupil·les
 un flabiol ferit entoni l'alba.

ORACIÓ A JESUCRIST

Senyor, tu, que, com jo, tens mans de mans,
tu, que, com jo, tens pit de pits, escolta'm:
    Ambdós tenim la sang color de sang
    de bou, ambdós tenim les ungles corbes
    de tant d'amor, ambdós tenim al front
    marges d'oliva i canyes de desordre.
Si jo som feble, Déu meu, si el cor vull
ple de conreus llaurats per dins les boques,
si vull solcar vents nous, és que t'estim
com el rostoll eixut, com les polsoses
garbes de blat. Clivells badats al pit
del camp són mes paraules. Si assaones
tanta de terra inútil, si cada any
deixes pujar la saba a les gatoses,
deixa, Déu meu, que et posi el mot al pit,
vinclat com un ravell de branques bordes.

ELS DOTZE MONOLITS DE GILGAL

*"I Josuè erigí a Gilgal les dotze pedres
que havien duit del Jordà"*

Josuè, 4:19

He vist, com un ullastre bord, les eres
de Gilgal, el rostoll i les espigues.
He vist, com un ullastre bord, la llenya
balba, el riu, les entranyes, les espigues.
He vist, com un ullastre bord, les branques
dels llimoners malalts i les espigues.
He vist, com un ullastre bord, la burla
dels verds i dels granats com les espigues.
He vist, com un ullastre bord, la terra
bruta menjar-se el gra de les espigues.
He vist, he vist, Déu meu, els salms alçar-se
com els cabells menjats per les espigues
i he esquinçat amb mes ungles aquests membres
d'ullastre sec voltat de cans i espigues.
He vist, com un ullastre bord, les pedres
de Gilgal, el meu tronc i mes espigues.

BETEL

*"I s'aixecà Jacob de bon matí i va prendre la pedra
que li havia servit de capçalera i l'aixecà com una estela i hi
derramà oli damunt. I va anomenar aquell lloc Bet-el
(Casa de Déu)..."*

Genesi, 28:18 i 19 (El somni de Jacob)

Dijunaré a pa i aigua tots els dies
entorn del teu Altar, Betel, de plata
i com Jacob, jacob novell, novíssim,
esfullaré llavors d'olives agres.

Aixecaré per l'ara, hivern i lèxic,
colors desesperats ben lluny dels marbres
i al quart nocturn diré lloances d'aspi
junyides als fills nous, desert d'espates.
Al mur de les serpents faré tres signes,
enllà de la claror, vell foc, del sàndal
i els cants de la tardor, els càntics, càntics,
seran cendra de lluny enlloc dels astres.

Betel, el pa, el pa de la vigília,
Betel, Betel, el pa mullat dins l'aigua.

ELIES

"I Elies pujà al cel dins un trebolí"
2 Reis, 2:11

Digau-me, vell profeta, quina murta
vos ha sembrat els ulls de corretjoles
i quin full nou de flauta migpartida
vos ha sagnat l'amor amb talls d'història.
Quin bri de nard cenyit vos ha la cinta
sinó el raïm del pati de l'escola...?
Vomitau dins ma boca. Apocalíptic
és el fruit sec: un brot de la vall morta.
La queixa de les prades ja no bela
i és mon parlar com una malva closa.
Pel marge del sembrat tonsur l'ovella
i bec de l'agre pi la crua escorça.
Digau si tornarà la primavera,
que al fons del meu ossam fruita no hi brosta.

ORACIÓ AL PARE

Sotmès a l'ordi, místic com pa d'ordi,
aixec ma veu d'espiga d'ordi seca.
Els meus mots tenen gust de terra roja
enllà dels negreions i de la pleta.
La mort meva és l'aritja de les 'varques,
dels cirerers ressecs per l'herba verda.
El meu recobrament, el meu miracle,
és un miracle nou roent d'esquerdes.
Jo, Pare, que primfil cabells d'antígones
a la maror del mar i de les penyes,
jo que vull la ginebra i el confetti
i els llibres publicats en fil i en tela,
jo, sí, el que he pecat, el que tenc cítares
en el pecat i estim les mans que besen
en el pecat, som vostre fill, el vostre,
el que us estima, etern com un bellveure,
molla d'un pa integral, com un impúdic
ramell mustii d'espigues d'ordi seques.

CLOENDA

Per segellar aquest llibre vull els membres
en creu damunt la creu del pit. Vull l'aire
per rovellar els segells que en el silenci
guardin la veu i el foc de mes paraules.
No tornaré jamai a escriure versos
damunt un paper en blanc. Seran les planes
d'aquest llibre les planes d'un poema
únic. Debilitat, seré una prada:
l'any 1957, octubre,
em bela en el ravell de la balada.
Jo ja som mort a tot. Fins en el sexe
hi sent uns nous lladrucs de nova estàtua.
Caminaré grisors. Entrant l'Acròpolis,
dissenyaré amb carbó una altra Via Àpia
i amb sang d'anyí mes mans tenyiré roges
talment un nou profeta de raça ària.

llorenç vidal

5 meditacions existencials

versió restaurada i definitiva

edició en paper:
**quadern annex a “ponent”
mallorca, 1959**

selecció i edició en ebook:
PRIMERES POESIES
**publicació annexa als antics
quaderns literaris ponent, 2019**

5 me-
ditaci-
ons exi-
stencials
* Lorens
vidal •
1959

introducció i meditació primera

hi ha un estrany país a l'altra banda de la muntanya, confrontant amb el mar en el silenci dels gira-sols. hi viuen marbres esmortits de tanta llangor, de tanta blancor, de tanta pluja, que tots els que tenim la polpa de llimoner agonitzam davall les oliveres bordes, talment estèrils garrovers creguts de tanta branca.

acostau-vos. colombrareu la primera collita. endevinareu que els fruits són més madurs i les garbes més harmonioses. aturau-vos abans d'arribar. i vendran ells. us serviran en cristal·lines copes aigua de crisantems per fer-vos nets els peus i us portaran menjar de peixos. llavors seguiu. entrau. viureu en tendes i sentireu el goig inexplicable de les creixents aurores.

nuau-vos de la túnica, davallau al mar i, quan us fregui l'aigua pels turmells, digau de cara al nou país tanta tragèdia vostra, tanta paraula arrecerada, sota el diminutiu petit de l'elegia.

poema de la ciutat nova

aquesta ciutat meva, íntima, petita, la dels anuncis crucificats i la dels pals en rengleres índies, la que em té l'amor com una càmfora o com un càntir de sàlvia, aquesta ciutat nova m'ha vist amb l'amor, mirant-me als ulls de l'amor com un foll en els cellers plens de vi ranci.

m'he embriagat de saliva. el calze sempre amatent dels seus llavis, m'ha pujat pels membres com una rampa elèctrica d'alta tensió en els múscles... les botelles de curaçao, de 43 i de cointreau s'han barrejat per la taula i les he preferides a la més pura aigua mineral.

fosforescències i fotografies i constàncies i fulls de propaganda m'han envaït els membres i he pujat per les escales de la seu com un condottiere sense altra fortuna que les meves mans plenes de padastres.

lletra a vosaltres

tots fèiem cara d'hal·lucinats. no sé per què. però a cada passa vèiem dones i homes amb barba, estirant-se la barba, esmunyint-se la barba. semblaven tots haver pecat contra el sisè manament. no entonaré alcorànics versicles ni versos de *mu'al-laqat*, perquè l'època nova, la vida nova, els dies de *jahiliyya*, on viurem la pau de la docta ignorància, comencen a xuclar-me els membres... no sé per què, però aquell dia tots fèiem una luxuriosa cara d'hal·lucinats.

NOTA: La grafia *hal·lucinats* amb *h*, etimològicament correcta, forma part del surrealisme rupturista del poema.

scherzo

avui he respirat l'aire dens d'una sala de cinema mentre es projectava la pel·lícula de tommy steele. he sospesat l'atmosfera viciada com si fos un granulat libidinós o un compàs de rock and roll. després de prendre coca-cola al diagonal som passat per calipso. a tirol una parella de mariners americans fumava qualsevol casta de tabac d'importació. llavors ha estat quan me n'he adonat clarament que els homes no érem sinó una estranya mescladissa de gust de dents i de sexualitat.

Llorenç Vidal

INSANIA TERRAE

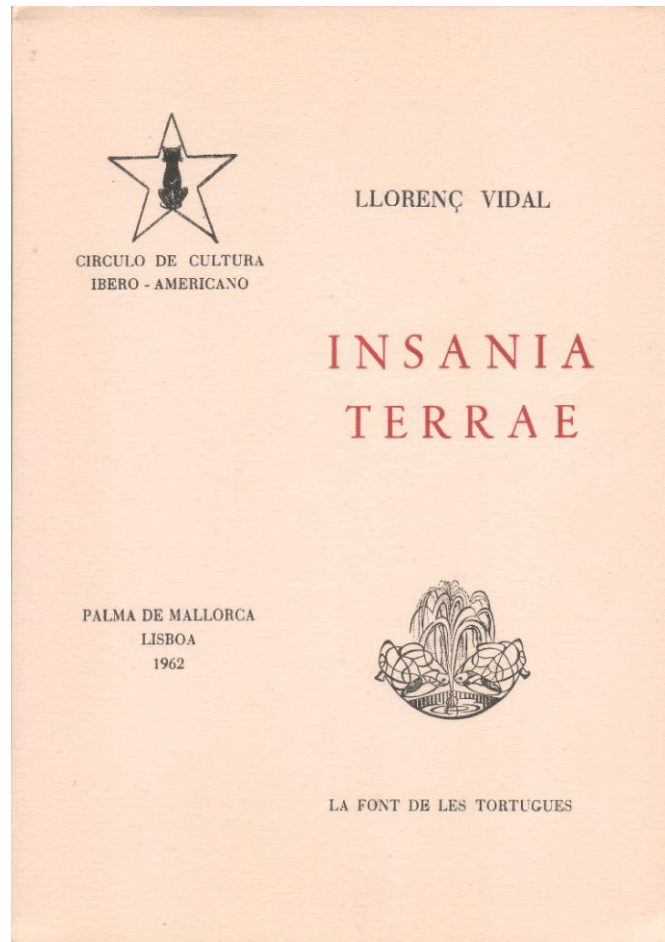
Versió restaurada i definitiva

Edició en paper:

**LA FONT DE LES TORTUGUES
CÍRCULO DE CULTURA ÍBERO-AMERICANO
PALMA DE MALLORCA – LISBOA, 1962**

Selecció i edició en ebook:

**PRIMERES POESIES
PUBLICACIÓ ANNEXA ALS ANTICS
QUADERNS LITERARIS PONENT, 2019**

Portada

DUES PARAULES

“Insania crucis” era la malaltia que, segons els pagans, patien els cristians primitius. Ara, quan el vostre poeta ha volgut, amb tota la follia d’amor que li produeix, cantar la seva Terra i els homos que hi han viscut, no ha trobat nom més escaient que el d’ “Insania Terrae” per designar el seu poema.

Moments de glòria i moments de postració -el poeta coneix i no ha volgut dissimular les nafres- són la trama dels seus versos i en un tema determinat -com el “vent”, que personifica els primers pobladors baleàrics; el “fibló”, els cartaginesos; els “dofins”, els baleàrics i carteginesos units; etc.- cada fet històric cerca trobar-hi la seva expressió poètica.

La forma mètrica i rítmica de cada cant és la que li ha paregut millor segons el tema que cantava. Així, mentre uns estan escrits en sereníssims hendecasíl·labs italians, algun cau dins una sàtira quasi amètrica i altres dins el vers lliure o dins la prosa poètica existencial. El poeta, aquí, no ha fet sinó escoltar el crit ancestral que li bullia en la pròpia sang i cercar-ne -no sap si n’ha sortit reeixit o no- la plasmació artística.

Ll. V.

(1962)

*“Mira: en mi, els nostros avantpassats
hi són més que en el cementeri del poble”.*

Roger Bodart: *“Ofici de tenebres”*

* * *

*A la memòria del meu avi Mateu, que
dels meus avis és l'únic que no vaig conèixer*

LA TERRA

De llevant a ponent he vist la terra
on descansen els pares dels meus pares
i he begut aigua a un xaragall que corre,
com ja corria antany en temps de pluges.
Alçant els ulls, he vist la mar, que ens dóna
notícies d'altres terres, on visqueren
els avis d'altres homos i on se parla
amb mots ben diferents dels nostros. Sempre
he tengut ganes de creuar fronteres,
de córrer món, anant de pàtria en pàtria;
però em lliga un destí al destí dels homos
que suen treballant aquesta terra,
i sent amb ells, com ells, i estim el ventre
que em va dû al món, que és terra en terra i terra.

L'HOMO

Abans era la pau, i sorgí l'homo
amb una estranya ardor per dins les venes.
El temps lluità amb el temps. Brollà la vida.
La pau lluità amb la pau i nasqué l'alba.
Abans era el no-res. Ara és la Terra, i,
damunt, la mar i els camps i les blateres.
Abans era la pau. Ara és la vida,
ara és el salm des homos contra els homos.
... I tornarà la pau, quan, sense pluges,
romanguin erms els camps i les muntanyes.
Llavors serà el no-res, i ja de l'homo
sols en tendran record el vent i l'aire.

ELS PRIMERS POBLADORS

Vosaltres, fills del mar, els de pell nua,
Vosaltres, fills del vent, els de pell calba,
Vosaltres, vent del mar, els de mar fosca,
Vosaltres, vent del vent, cristalls de gel,
que lluitau sota els arbres, com qui esguarda,
en passar un bri de sol entre les fulles,
el rostre de l'amic que dorm en terra.
Vosaltres sou un raig d'aigua, capvespre
que va donant saó a l'amada roja.

ELS FONERS

Vosaltres, vent del mar,
bassetja al mar.

Vosaltres, vent del vent,
bassetja al vent.

Vosaltres, vent d'estiu,
la mar d'estiu.

Vosaltres, mar del vent,
vent de la mar.

Acostareu a l'alba la bassetja,
Vosaltres, vent del mar.

ANNIBAL

Annibal, Annibal, Annibal,
 Annibal, Annibal, Annivent.
 Del púnic fibló n'ets esclau,
 del púnic fibló n'ets servent.
 Vent al pit, vent al pit, vent al pit.
 A tot rem, a tot rem, a tot rem.
 Africà tens l'alè i has marcit
 amb l'alè l'altre alè. Avancem,
 avancem, avencem, avencem.
 Annibal, Annibal, Annibal,
 Annibal, Annibal, Annivent.
 Els dofins han botat dins ta nau.
 Els dofins són l'exèrcit del vent.
 Tu ets dofí. Tu ets la nau. Tu ets el vent.

Annivent, Annibal, Annivent,
 Annibal, Annivent, Annibal.

NOTA: El ritme mètric d'aquest poema exigeix que el nom *Annibal* i el seu derivat *Annivent* es pronuncïïn com a paraules agudes per mantenir un martelleig eufònic. Per això s'ha eliminat expressament l'accent ortogràfic.

ROMA

Vengueres amb la mar plena d'exèrcits.
Trobares els dofins de l'enemic.
Baixares d'Orient. L'esperit clàssic
gemma dins el pit dels teus soldats.
Endevinares que en els nostros temples
molt bé podia haver-hi un déu romà.
Dugueres dormissons dins el teu calze
i vas donar-lo a beure al nostro cel:
Esdevenqué margada italiana
i anà apagant-se el foc de l'africà.

PRIMERS CRISTIANS BALÀRICS

Tendrem com una mà la mà germana
estesa al vent silent de vostres mans.

Tendrem com una mà la mà del vespre
oberta com un rite a vostres mans.

Sereu un mite tots, que l'horabaixa
un dia es farà fosc a vostres mans,

i creixeran els arbres, sempre altíssims,
com arbres sense altura a vostres mans.

Si vostra veu gemega, és que la pàtria
ja es troba concentrada a vostres mans.

...Nostro *spiritual* serà una aixada,
o un ganivet, o un naip, o un vas sagrat...

Tendrem com una mà la mà germana
badada als quatre vents de vostres mans.

BIZANTINS I VÀNDALS

Nafrats en cendra i sang duen sa febre
gents d'orient i nord, que és gent estranya,
però ells ens deixaran de tanta empenta
sang dins la sang de nostra sang terrosa.
Serà la gent del nord qui nos relligui
a la terra del sud, que és ben germana
nostra... i bulliran les nostres illes
com un país nascut del foc de l'Àfrica,
Mediterrani nou, vàndal, salvatge,
fruita d'un poble, enfront de Roma, bàrbar.

L'ISLAM A LES BALEARS

Al crit d'*al-jihad* vengué una gent de pell cremada. Les mans duien plenes d'arena del desert i als llavis hi tenien el foc de la sang nordafricana. L'ombra d'Al·lah s'anà fent cel del nostre cel i al toc d'oració s'animaven els minarets de les mesquites... I cada nit els amors omplien les cases dels nous senyors d'aquesta Terra. Un flaïre de mesc i d'herbes aromàtiques es respirava al Palau de l'Almudaina, i aquest cel de Madina Mayurqa era el mateix cel de Bagdad, de Damasc, del Magreb, de Còrdova i d'Aràbia.

AL-MAYURQI

Al-Mayurqi sang de brau
Al-Mayurqi sang de brau
fill de brau
criat de brau
germà de brau,
davall el jou del teu puny
s'infla el vent del nostro mar
i lluus, arbre baleàric,
en terra de l'africà.
Al-Mayurqi sang de brau
Al-Mayurqi sang de brau
fill de brau
criat de brau
germà de brau.

ELEGIA PELS REIS CRISTIANS DE MALLORQUES

Fermarem els cavalls vora el xaragall, a l'ombra d'aquella alzina i ens aturarem a descansar junt al brocal d'aqueix pou.

Treurem aigua fresca amb aquest gerricó mig trencat i, abans d'endinsar-nos en el bosc que comença, parlarem, asseguts damunt l'herba i endolcits per l'oratge que arriba de la muntanya.

Ah, germans, el jove Rei que conquerí les nostres illes i les tornà novament cristianes.

Recordem-nos, també, del seu fill, el Bon Rei Jaume II i dels súbdits que li foren fidels fins a la mort.

... I de Sanç el Pacífic, el reformador del nostre Regne.

Ah! Com hem de plorar la tràgica memòria de Jaume III i de la Batalla de Lluçmajor, i la del seus fills Jaume IV el Dissortat i Isabel, Reina de les Mallorques.

Llorers de glòria i de sang lluen damunt els seus caps. I flameja, encara, el foc de la seva fe al cor de les terres d'aquest regne en mig del mar.

Escoltau la caramella, germans, quin so té d'elegia en boca dels nostros pastors. Escoltau-la...

* * *

Desfermarem els cavalls de l'ombra d'aquella alzina i, creuant el xaragall, entrarem en el bosc que comença, camí de la muntanya.

RAMON LLULL

Fill de la Terra, Pare de la Terra,
 40 focs eterns t'obren la boca
 i solquen, com a sàtirs, la cugula
 d'aquest regne del mar, que el mar sadolla.
 Tu tens la veu potent dels déus de l'alba.
 Tu tens la mà, miracle de les muses.
 Tu tens en el teu front un destí d'homo
 brodat d'uns aires nous que ja s'escolen.

* * *

Passejares ta fe, Barbaflorida,
 per tot el mar, dardell d'aquest mar nostre,
 i amb els teus dits tregueres vols d'escuma
 com Apol·lo treu notes de la cítara.
 ... I tornares al solc que ens hal·lucina,
 al sol d'aquesta Terra assolellada,
 per ser-ne el fill major. Que aquesta raça
 d'homos nascuts del mar jamai t'oblidi
 i el faci sa bandera, per dur-la, arreu, ben alta.

NOTA: Veure nota de la plana 25 sobre *hal·lucina* i *hal·lucinats*.

SUBLEVACIÓ DELS PAGESOS, DE 1450

Amb falç, amb aixades i xapetes anirem a enderrocar les portes de Ciutat. Escopirem a les voreres de tots els carrers i sembrarem de sal les cases dels senyors. Els desheretats se nos uniran i implantarem la llei de la paraula. Noltros, els pagesos, els que tenim calls a les mans i duim la terra incrustada als talls de la nostra pell, noltros que sabem de la fam i de la fam, noltros, que som Mallorca, implantarem, damunt l'exili de les eines, del treball i de la força, l'ombra indomable de Simó Ballester... Llavors vendrà la pau... i aquesta pau serà la nostra.

ELS AGERMANATS

Endavant, fills del poble! La Terra és un retrò davall la vostra empenta i vos bull una sang balear per dins les venes. Endavant, fills del poble, sang del poble! Si moriu sereu solcs de sang nova dalt dels quals bastirem les banderes futures. Pels agres sereu noves plantes. Endavant, fills del poble, sang del poble! Sou la Terra que escup nova saba. Menestrals de Ciutat, pagesos de viles: sou Mallorca. Endavant! A morir si així ho volen. A regar aquesta terra. El miracle es farà en gent futura, en fills vostros, en els quals obrareu pels seus muscles, sereu voltros tornant a la lluita, serà en sang vostra, en carn vostra. Endavant, fills del poble! A morir per la Terra, pel pa del futurs fills del poble.

JOANOT COLOM

Joanot, cap del poble, Joanot,
tens la sang de paraula a la febre
i redoles envant, com si l'aire
t'empenyés horitzons de banderes.
Saps que el pa no se guanya. Se sua.
Saps que el pa no se sua. Se plora.
I tens veu de profeta. Capvespre.
I tens veu de capvespre. Mirada.
Endavant, horitzó de banderes.
Endavant, gonfaló de victòria.
I, en venir pitjors temps, remourem,
baix el jou d'uns ulls àrids, la terra
banyada per la sang d'un profeta.

AQUESTA TERRA D'AVUI

Aquesta Terra de la mala gent,
 on bullen les enveges i els ultratges;
 aquesta Terra de les llavors dures,
 on creixen negreions de tantes castes;
 aquesta Terra d'homos malparits
 que tenen els ulls negres de venjança;
 aquesta Terra que no vol els fills,
 que els escup fleuma i fang a cada galta;
 aquesta Terra en la que els mals germans
 es maten i es barallen contra els pares;
 aquesta Terra que no té senyors
 que no ho sien mullats en la sang d'altri;
 aquesta Terra de picons i falç,
 que té destrals pels seus que l'estimaren;
 aquesta Terra de traidors del foc
 del fogar, de botxins, terra de lladres;
 aquesta Terra, borda en els seus fills,
 que ja no tenen rella per llaurar-la;
 aquesta Terra, Terra de pecat,
 tots la tenim per una bona Terra.

NOTA: En aquest poema i en el qui ve s'ha suprimit la dièresi ortogràfica de "traïdors" perquè s'ha de fer una sinalefa mètrica entre l' *a* i la *i*.

CHOR

Avui tothom té por. Sabem que esperen
uns homos mal vestits, sortint del poble;
sabem que hi ha fusells i baionetes
per reclinar-se els núvols d'aquest poble;
sabem que aquest crist nou de fusta antiga
ja no respon al Crist mort pel seu poble...
I tenim por dels homos i dels núvols
i d'aquest crist de fusta. Cada dia
sabem que es mor de fam qualche captaire.
Sabem que ploren els infants que neixen,
i ploren d'haver nat en aquest poble
de gent sense horitzons, de gent que es mira
i que s'enorgulleix de dur corbata,
de dur un niqui vermell... de ser uns burgesos
còmodament traidors d'aquest seu poble.

UNA NOVA ESPERANÇA

Qualque dia vendrà que serà bona
la Terra que ens deixaren nostros avis,
llavors la seguirem amant, com sempre
ho férem els de mans calloses i aspres.

I es sentirà de nou parlar la llengua
per cada indret banyat en suor nostra.

I es sentirà de nou el crit de *Terra!*
per cada indret banyat en suor nostra.

I es sentirà de nou el foc del poble
per cada indret banyat en suor nostra.

Qualque dia vendrà que treuran fruita
aquests arbres regats amb suor nostra.

Llavors veurem que puja de la Terra
una saó més bona que les altres
i posarem les mans en conopeu
per rebre la rosada de les fulles
i a lloure anar escampant-la per la Pàtria.

ORACIÓ PER LA TERRA

Déu de Jesucrist
 Déu de l'Evangelí
 Déu de Pau
 Déu de les catacumbes
 Déu dels primers cristians baleàrics
 Déu dels primers màrtirs baleàrics
 Déu dels bàleo-romans cristians
 Déu d'Elies
 Déu de Macari
 Déu d'Opilió
 Déu dels bàleo-vàndals cristians
 Déu dels bàleo-bizantins cristians
 Déu dels màrtirs d'*al-jihad*
 Déu del Regne Islàmic de Mallorca
 Déu dels mossàrabs baleàrics
 Déu de la Creuada de 1113
 Déu de Jaume I
 Déu del Regne Cristià de Mallorca
 Déu de la nova independència
 Déu de Jaume II
 Déu de Ramon Llull
 Déu d'En Cabrit i En Bassa
 Déu del Rei Sanxo
 Déu de l'Infant Ferran
 Déu de l'Infant Felip
 Déu de Jaume III
 Déu dels balears fidels a Jaume III
 Déu de la Batalla de Lluçmajor
 Déu de l'esclavitud
 Déu de les cadenes
 Déu dels exiliats i perseguits per la independència
 Déu de la decadència primera
 Déu de Jaume IV
 Déu d'Isabel Reina de Mallorca
 Déu dels pagesos de la revolta de 1450
 Déu de Simó Ballester
 Déu dels agermanats
 Déu de Joan Crespí
 Déu de Joanot Colom
 Déu de Carles d'Àustria Rei dels balears
 Déu del Marquès de Rubí
 Déu de la Capitulació

Déu del Decret de Nova Planta
 Déu de la dissolució del Gran i General Consell
 Déu del final del Regne de Mallorca
 Déu de la repartició de les Balears
 Déu de la Menorca anglesa i francesa
 Déu de la segona decadència
 Déu de Joan Mir
 Déu de Catalina Thomàs
 Déu de Ginabro Serra
 Déu dels mallorquins fidels a la Terra
 Déu dels menorquins fidels a la Terra
 Déu dels eivissencs fidels a la Terra
 Déu dels formenterencs fidels a la Terra
 Déu de la Renaixença
 Déu de les noves opressions
 Déu de la igualtat de tots els homes
 Déu de la confraternitat universal
 Déu del Poble
 Déu del Poble
 Déu del Poble,
 mirau propici aquest poble que pateix
 fam de fe
 fam de pa
 fam de pàtria
 fam de llibertat,
 aquest poble que mor baix del cel mediterrani
 aquest poble d'arrels seques i d'homes colrats pel sol
 i assaciau la set de tots
 de tornar a la Terra
 com a posseïdors de la Terra
 com a fills de la Terra
 com a pares d'altres fills de la Terra,
 llavors regnareu damunt tots nosaltres,
 en el nostre treball de cada dia
 en els nostres combats
 en les nostres malalties
 i en l'etern descans del nostre cos
 en tornar a la llecó materna de la Terra.

Llorenç Vidal

TALAIOT DEL VENT

Versió restaurada i definitiva

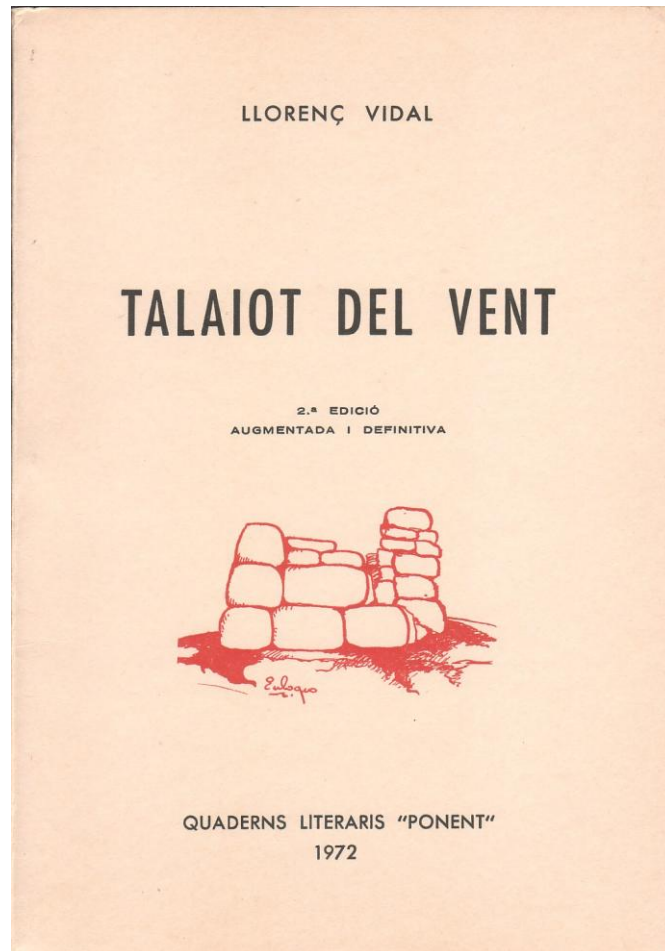
Edicions en paper:

**SA FONT DE SES TORTUGUES
PALMA DE MALLORCA, 1965**
(1ª edició)

**QUADERNS LITERARIS “PONENT”
MALLORCA – CÁDIZ, 1972**
(2ª edició augmentada)

Edició en ebook:

**PRIMERES POESIES
PUBLICACIÓ ANNEXA ALS ANTICS
QUADERNS LITERARIS PONENT, 2019**

*Portada de la 2ª edició
Vinyeta d'Eulogio Díaz del Corral*

PREFACI

“Talaiot del vent” és un aplec de poesies de valor relatiu, escrites ací i allà, en les més diverses ocasions i publicades la majoria d’elles a les revistes “Ponent”, “Paris-Baléares”, “Lluc” i “El Pont”, en un interval que va des de 1959 fins ara. És per això que, més que un tot unitari, podria ésser considerat com un mosaic de pedres d’un monument inacabat o enderrocat abans d’hora.

Els poemes que l’integren -alguns d’ells són, per mi, dels més estimats de la meua curta producció- inclouen distinta intencionalitat, distinta mètrica, distinta temàtica i distint testimoni; però en tots he procurat que hi romangués un poc d’aquella inefable poesia que fa belles les coses i els fets del nostre món quotidià.

Ara, amic que el tens a les teves mans, comença la lectura.

Ll. V.

(1972)

*"Senyor, feis de mi un instrument
de la vostra pau"*

Francesc d'Assís

EPÍSTOLA A AUSIÀS MARCH

Escrita en el V Centenari de la seva mort

Vós, Mestre, gemegàreu davall l'herba
retenguda. Ningú, encara, ha enlairat
altre bram d'aigua, d'eura folla, d'ordi,
per dir amor, tant i fort que el cirerer
trencàs ses branques, xopes de rosada.

És, encar, la mateixa gelor al rest
dels arbres, congelats a tall de soca,
a tall de saba, a tall de tanta arrel.
Quin deliri a les barres de la Terra!

Quina sang a la sang de tanta creu!
Ahí el mar va bullir sota l'esclava
escalfor dels sanglots de nostra sang.
Però avui és la pau dels qui ja moren,

dels qui l'alè amb l'alè anam perdent.
Si volem un demà, ¿qui ens assegura
que l'angoixa d'avui no eixugui els pits?
¿O és l'hora de dansar en aquella dansa

on els genolls bateguen com martells?
¿És l'hora d'expirar com qui no expira,
és l'hora de dir adéu l'adéu callant,
és l'hora de morir sense bandera,

besant-nos uns als altres, com qui es dorm
amb el penó vençut de tanta guerra?
Per això, mestre, dic. avant!, que esperen
molts aubellons vessants a tall de roca,

que el vers és una flòbia molt fràgil
en la follia de la nit, és l'aura
que els rierols desfan i creen, tímids
com qui desclou d'un violí les notes.

La poesia és un crestell on ploren
els fruits madurs de tanta pluja estèril
i on s'han trencat les cristal·lines copes
de tants de déus inermes, bords, que enfilen
els ceps del vell parral al llarg del porxo.

ODA BALEÀRICA

Salut, coloms de la mar.
Salut, coloms de la mar.

Nasquéreu abans de l'alba.
Salut, coloms de la mar.

Amb vosaltres brollà el dia.
Salut, coloms de la mar.

... I el matí adormí les ones.
Salut, coloms de la mar.

El sol vos besà les ales.
Salut, coloms de la mar.

L'oratge us mogué les plomes.
Salut, coloms de la mar.

Arreu sonava el silenci
del vostre voletejar.

Abans ombra éreu d'estrella.
Avui sou miralls salats.

Vos corsecaren els membres
vents de ponent i mestral.

Ara adormiu-vos pacífics
al dormisson dels nous cants.

Salut, coloms de la mar.
Salut, coloms de la mar.

POEMA DE L'INFANT JAUME

Jaume IV. Terra i dofins.
Tens baladres a la llengua
i a les mans deserts de pins.

Tens estrelles a la llengua
dins un mar de plomissó.
Guardes foc damunt ta llengua.

Llengua de foc. Pa d'amor.
Infant Jaume, aquesta vida
no te deixa cap recó.

Jaume IV. Raça adormida.
Oratge d'un vent d'abans.
Tornaràs. La Terra et crida,

d'illa a illa. Joc de mans.
Tornaràs amb la bandera
que al vent orejava abans.

CANÇÓ

*Homenatge a Camille Drevet,
biògrafa del Mahatma Gandhi*

Serem soldats
no-violents
al clar de lluna.

El campament,
devora el mar,
serà un esqueix de pàtria.

Ferits al pit,
davall el cel,
serem silenci,
germans del sol,
germans del mar,
germans del vent,
germans de l'aigua.

APUNTS EN RITME DE HAIKAI

*In tre versetti
tutto un poema, e, forse,
tutta una vita.*

Mario Chini

LA CAMARGA

A la memòria de Maria Antònia Salvà

Vent i aridesa,
i els arbres que sospiren
per tu, Mireia.

PASTORELLA

Omple el teu càntir
al torrentó que corre
de salze en salze.

L'ESGUARD

Tos ulls, quan miren,
són un gorg blau que raja
només silenci.

LA PARAULA

... I dir "poema"
és dir que som encara
germans de l'aigua.

ELS TEUS DIBUIXOS

A Pau Fornés

Els teus dibuixos
són àgils vols de ploma,
cascavells d'aura.

CADA SILENCI

A Joan Gibert

Cada silenci
que pintes a la tela
és una angoixa.

EL CAPVESPRES

Hora de vespres:
floreixen els bellveures
als antics claustres.

QUETZAL

Sobre la poesia de Rolando A. Vega

Quetzal de plomes
noves, ta poesia
pluja és de bàlsam.

L'ESCOLA

(Paràfrasi de Mario Chini)

Dins una escola
tot un poema. A voltes
tota una vida.

CALA FIGUERA

Al meu germà

Entre les penyes
una negror sabàtica
remou les ones.

XAUEN

A José Vargas

Ombra sagrada
d'un poble que somnia
cels de poema.

VORA UNA MESQUITA

Dins tu respira
una de les mil cares
del Déu sens forma.

RAS EL MA

Jaç de roselles,
flaire d'almesc silvestre,
i, al fons, angoixa.

TETUAN

A Malik Abidin

Ciutat encesa,
tens ulls plens de nostàlgia
a l'horabaixa.

CAMPS DE BATALLA

Neixen blateres
allà on ahir sembràreu
sang i metralla.

LLUNYANIA

A Enric Arbós

Lluny, a l'ermita,
els salms es fan rosari
d'alfabeguera.

A RABINDRANATH TAGORE

Sanglot de càntir
és el teu pas angèlic
vers el Déu únic.

GERMANOR

Et sé pacífic,
amic i amant dels cactus,
ardent de vida.

RAMAKRISHNA

El vol volares
dels místics, aucell índic,
ungit de sàndal.

LES RELIGIONS

Són rius que corren
a un mateix mar santíssim,
fet de silenci.

EL RECORD

Jo, aram nostàlgic,
sentia angoixa... i ara
sent alegria.

FOC-VIDA

¿Serà un presagi
el foc que endevín sempre
als teus ulls d'alga?

TARDOR DINS MI

Com vella alzina,
esqueixa'm, una a una,
totes les branques.

DATA

Aquí Mallorca.
Any mil-nou-cents i busques,
i solitari.

Aquest "Apunts en ritme de haikai" foren publicats al nº 571 de la revista "Lluc", octubre de 1968, i reproduïts a "Ponent" nº 49-50, tardor-hivern 1968-69.

LA MORT D'EN BARBAFLORIDA

*“Cantaven los aucells l'alba,
e desperta's l'Amat, qui és
l'alba; e los aucells finiren llur
cant, e l'Amic, morí per l'Amat,
en l'alba”.*

**Ramon Llull: “Llibre d'Amic e
Amat”, vers. 25**

L'Amic creuava el mar.
L'Amic vestia l'hàbit
d'anacoreta. Sol ixent, solcava
el mar la nau. L'Amic vestia l'hàbit
d'anacoreta. El vent xiulava fort.
L'Amic sentia el vent.
Damunt la barca el cel era un tel blau
que d'Orient
vestia el mar fis a Occident. L'Amic
mirava al cel, cel de mar blau, mar blau
de cel. L'Amic mirava el mar color
de cel, el cel color de mar. Filava
el dia el darrer fus de l'horabaixa.
La terra es feia prop, queia el capvespre.

El mar bramava fosc.
El cel giscava fosc.
La nit bevia fosca.
L'Amic agonitzava cara al cel,
contant estels, ferit d'Amor. Sentia
el mar que bategava.
L'Amic mirava al cel... l'alba floria:
era l'Amat, al cel, que l'estimava.

*Aquest poema, escrit en el VII Centenari d la Conversió d'En Barbaflorida,
està dedicat als Drs. Joaquim Carreras Artau i Joan Tusquets,
que m'ensenyaren a estimar Ramon Llull*

JO SOM UNA CREU DE TERME

Jo som una creu de terme
plantada de fa molts anys:
sé que aquí comença el poble,
sé que aquí comença el camp.
Som un arbre sense fruita,
indefinit en l'afany,
colrat, ja, per una angúnia
de viure entre pols i fang.
Han vingut moltes anyades,
s'han fet homes els infants;
el poble creix, i maduren
els raïms en els parrals.
Tot flueix, arreu de vida
sangloten plenes les mans...
...Sols jo som la creu de terme,
plantada i sense mudar,
corsecat per una angoixa
de no esser poble ni camp.

HE APRÈS A VIURE SOL

*Saber sentir-me sol
i no enyorar miratges*

Fèlix Cucurull

He après a viure sol
com qui no sap dels altres.
He après a viure auster,
germà d'aquesta terra.
He estret moltes cançons
sobre el meu pit inútil
i sé que l'estimar
és una flòbia trèmula,
novella, que es dibuixa
per deixar una recança.
He après que viure sol
és viure errant, sens pàtria.

HAIKAIS 69

PALESTINA

Fassers a l'ombra
i una negror de llunes
que es desfà a l'alba.

ENSOMNI

A Joan Miró

(Inclòs en el llibre "El vol de l'alosa")

Pluja de retxes
incandescents: miratge
d'infants sonàmbuls.

PAISATGE

Entre muntanyes
rajos de llum diürna
verds d'olivera.

ESPERA

Tarda d'espera,
tot sol enmig de llibres
i de silenci.

PASQUA A KETAMA

Pasqua florida
d'Àfrica-neu, gelobres
abets: Ketama.

A FEDERICO GARCÍA LORCA

De ta sang roja
florí mils de roselles
Andalusia.

ESCOLTANT CHOPIN

Insistent gota
fila el nocturn, i embruixa
llegendes d'aigua.

PSICODÈLICA

Calidoscopi
de verds, grocs, blaus i llànguids
donzells noctàmbuls.

RECORD DE MELK

(Jamai sabré el teu nom)

La font barroca
de Melk teixia d'aigua
tos ulls febrosos.

ABSÈNCIA

Llavors un dia
fores tota una absència
que s'allunyava.

TEMPESTA

Inflen les venes
del vent, com un silenci,
del mar les ones.

NADAL 69

Vietnam. Biafra.
Fusells a Palestina.
I “Pau als homes...”

CAPVESPRE A CÁDIZ

Capvespre a Cádiz,
posta de sol amb cirrus:
marina oberta.

EL JEBHA

Entre muntanyes
un niu de murs blanquíssims
el mar amoixa.

VIATGER

Viatger lliure,
trescaré el món dels homes,
l'única pàtria.

Aquest *Haikais 69*, igual que l'anterior taringa d'*Apunts en ritme de haikai*,
varen esser incorporats com a annexes a l'ebook *Petits poemes*.

POBLE – POEMA

Som home-poble. Som poble.
Sofresc com la gent del poble.
I plor com la gent del poble.
I visc com la gent del poble.
I sent com la gent del poble.
I suu com la gent del poble.
I cant com la gent del poble.
I ric com la gent del poble.
I estim com la gent del poble.
Mes venes són venes-poble.
Ma sang és la sang del poble.
Potser un dia vessaré
aquesta sang que és sang-poble.
De sang-poble naixeran
els nous estels d'aquest poble.
Estels que restauraran
la llibertat d'aquest poble.
Estels que restabliran
la justícia d'aquest poble.
Estels que il·luminaran
la nova pau d'aquest poble.

PETITES INVOCACIONS

Als barris negres, a tots els Harlems,
Volem la germanor.

Als poblats de Palestina,
Volem la pau.

Entre les terres cremades del Viet-Nam,
Volem la llibertat.

I, entre nosaltres, Senyor, entre nosaltres,
Volem la pau,
Volem la germanor,
Volem la llibertat.

EPITAFI

*Homenatge pòstum al poeta
i mestre Bernat Vidal i Tomàs*

Apotecari
litúrgic, humanista
d'herbes i cales.

POEMA DE L'ARGONAUTA D'AMOR

Com un llunyà silenci,
 amor, t'he retrobar avui,
 sota el pes indigent
 d'una alba adormiscada,
 a un carreró del temps. Era migdia
 sota un migdia gris de tramuntana.
 Però l'amor no és ni vent ni espera,
 sinó una llangor als ossos,
 tot un marcir-se en joventut d'adéus
 entre els baladres.
 I tornarà l'amor d'horts i d'hortènsies
 entre els idil·lis foscs d'una altra tarda.
 Aquí em teniu. Som jo.
 No n'hi ha d'altre.
 Aquí em teniu, Llorenç,
 un argonauta
 que va captant l'amor,
 capta qui capta,
 i que no té sinó tristor a les venes.
 Ell vos estima blau. Vosaltres rojos.
 Ell vos estima verd,
 perquè per ell és verda l'alba.
 Aquí em teniu, tot jo
 fet plors i fet angoixa,
 com un déu solitari a l'horabaixa.

*Aquest poema va ser premiat als Jocs Florals de Lluçmajor
 commemoratius del Primer centenari del naixement de
 Maria Antònia Salvà (1969)*

CARTA A GANDHI

Mestre,
avui, com ahir,
solcam uns camps de violència...
El mar és sempre mar
i el vent és sempre vent.
Però en el cor del mar hi roman l'aigua...
Però en el cor del vent hi roman l'aire...

Mestre,
si avui, com ahir,
solcam uns camps de violència,
anc que en el cor de l'home
hi hagi llavors de pau,
preguem a Déu
que cresqui molta xeixa
dins la blatera llarga
i ampla
del demà.

I neixerà la xeixa-pau.
I la pau-garba
anirà a les eres de la pau.
I el món serà de xeixa,
i de garba.
I el món serà una era
on batre en pau la pau.

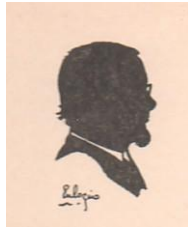
ORACIÓ A NOSTRO PARE JESUCRIST DE LA NO-VIOLÈNCIA

Aquí em teniu, creixent com una espiga,
com holocaust de set devora Vós.
Aquí em teniu, com un crivell de terra,
obert de tant de foc que em ve de Vós.

Aquí em teniu. Demà seré una garba.
Estaré sec pel sol que em ve de Vós.
Aquí em teniu, nafrat entre les roses,
amb una nafra ardent de tant d'amor.

Abans era fosc mon pit. Mes ara
s'ha tornat llum. I és llum que em ve de Vós.

Aquí em teniu, creixent com una espiga,
al sol i a l'ombra que me donau Vós.

*Siluetta de Llorenç Vidal,
tinta per Eulogio Díaz del Corral,
feta expressament per a la segona
edició de "Talaiot del Vent"
i que figura a la solapa del llibre.*

**APÈNDIX DE 5 POEMES D'AQUESTA
MATEIXA ETAPA I NO INCLOSOS EN ELS
ANTERIOR POEMARIS**

POTSER SIES UN MITE

*A la teva pell de bonze i als
teus ulls burells plens d'esperances.*

Tu, que tretze vegades cada dia
em claves el punyal teu a dins l'ànima,
mata'm. Deixa'm morir sota l'elm gèlid
i acaba de fer pols mon pit que et parla.
Baixa els teus ulls de l'alba a la vorera
del sementer. Omple'm de càrritx. Canta.
Estima més que mai la teva víctima
que morir vol abans de les anyades.
Tu que m'has mort -et parl de dins la tomba-
acosta els ulls i aixeca la volada.
Has de finir. És llei de vida nova.
La meva sang et crida. Vol venjar-se.
La humanitat, humana sempre, sempre,
cansada està: paraula i més paraula.
Tu eres cel blau; però m'has mort.
Ara jo et cerc; et cerc per a venjança.

*Antologia Poetes mallorquins: Poesia mil nou-cents cinquanta-nou,
amb il.lustracions dels nostres dibuixants. Atlante, Ciutat de Mallorca, 1959.*

IFNI 1958

Crucificats com una flauta nova
als marges tonsurats, bruts, de Sidi Ifni.

Davallarem argolles i llanternes
als marges tonsurats, bruts, de Sidi Ifni.

Esperarem que torni l'assafata
als marges tonsurats, bruts, de Sidi Ifni.

Gemegarem batalles inconnexes
als marges tonsurats, bruts, de Sidi Ifni.

I en l'arena farem l'oasi d'homes
tonsurats, com la sorra i la mar d'Ifni.

Antologia *Poetes mallorquins: Poesia mil nou-cents cinquanta-vuit,*
amb il.lustracions dels nostres dibuixants. Atlante, Ciutat de Mallorca, 1958.

*Contribució a tres corones poètiques marianes,
a les quals els poetes mallorquins
des de la Renaixença
són tan aficionats*

**HAIKAI ON EL POETA, EN LES ACOSTUMADES
17 SÍL·LABES, DESCRIU LA VIRGINIFICACIÓ
ESPIRITUAL DE LES MUNTANYES NEVADES
I QUE, DES D'UNA LLUNYANIA ATLÀNTICA,
SALADA I MARINERA, DEDICA,
EN PIETÓS HOMENATGE A
SANTA MARIA DE BUNYOLA**

La Mare Verge
de neu és saó i pluja
de les muntanyes.

*Llibre de la Mare de Déu de Bunyola,
Mallorca, 1970*

ROMANÇ A SANTA MARIA DEL CAMÍ

Vos lluen cistells de roses,
 vos lluen roses les mans
 i arrecera vostra cara
 un silenci al cap al tard.
 Vos lluen cistells de roses,
 vos lluen roses les mans
 i la vostra gràcia s'infla
 com els reims en els vinyars.
 Qualque jorn, en trencar l'alba,
 sereu dia, sereu cant:
 llavors la Mallorca lliure ¹
 vos teixirà un rest verd-blau
 i aqueixa aigua cantussera
 que corre per vostra vall,
 en la nostra llengua trobes
 sol ixent us glosarà.
 Estel de la nova albada,
 vos tornen lliris les mans.

*A Santa Maria del Camí. Corona Poètica,
 La font de les tortugues, Palma de Mallorca, 1961*

---

¹ Per exigències de la censura política d'aquell temps aquest vers va ser canviat per "llavors la naixent Mallorca" a l'hora de publicar la corona poètica.

ORACIÓ PER LA NOSTRA LLENGUA

Verge de Lluc, amb esment,
quan la Pàtria declina,
la nostra llengua argentina
guardau-la de sofriment.

Vós, bru clavell, jaramí,
flor de gebre, tall d'acàcia,
feis als vostres fills la gràcia
de conservar el mallorquí.

... Terra arreu ressonarà
la llengua dels nostres avis,
i la lluirem als llavis
com si fos de mel un gra.

Mare de Lluc, és la nostra,
la que tant vos ha resat.
No deixeu abandonat
aquest poble sempre vostre.

I, després, ferits d'amor,
sang de Mallorca en les venes,
de la parla en farem trenes
pels àngels del mirador.

Verge de Lluc, amb esment,
quan la Pàtria declina,
la nostra llengua argentina
guardau-la de sofriment.

*Corona poètica a la Mare de Déu de Lluc,
en les noces de diamant de la seva coronació pontifícia.
Publicacions del Santuari de Lluc, Mallorca, 1960*

Mirador del DENIP
<https://denippaz.wordpress.com/>